

Leerdienst 'Heidelbergse Catechismus' – zondag 40

Elburg, 23 september 2018

Schriftlezingen: Genesis 4:1-16, Leviticus 19:17/18, Lukas 23:39-43

Zondag 40

Vraag 105: *Wat eist God in het zesde gebod?*

Antwoord: Dat ik mijn naaste noch in gedachten, noch met woorden of enig gebaar, en nog veel minder door daden, hetzij zelf, hetzij door tussenkomst van anderen in zijn eer aantast, haat, kwets of dood; maar dat ik alle wraakzucht laat varen; en ook dat ik mijzelf geen kwaad berokken of mij moedwillig in gevaar begeef. De overheid draagt dan ook het zwaard om doodslag te verhinderen.

[Mt.5:21,22; 26:52; Gen.9:6; Ef.4:26; Rom.12:19; Mt.5:25; 18:35; Rom.13:4,14; Kol.2:23; Mt.4:7; Ex.21:14; Mt.26:52]

Vraag 106: *Maar dit gebod lijkt toch alleen over doodslag te gaan?*

Antwoord: Door de doodslag te verbieden, leert God ons ook dat Hij de wortel van de doodslag, zoals afgunst, haat, toorn en wraakzucht, verafschuwt en dit alles voor doodslag houdt.

[Spr.14:30; Rom.1:29; 1Joh.2:11; Jak.1:20; Gal.5:19-21; 1Joh.3:15]

Vraag 107: *Maar is het dan genoeg als wij onze naaste, zoals gezegd, niet doden?*

Antwoord: Nee, want door afgunst, haat en toorn te verbieden, gebiedt God onze naaste lief te hebben als onszelf en hem met geduld, vrede, zachtmoedigheid, barmhartigheid en vriendelijkheid te bejegenen, wat hem schaden kan zoveel mogelijk tegen te gaan en ook onze vijanden goed te doen.

[Mt.5:7,44,45; 7:12; 22:39; Rom.12:10,18,20; Ef.4:2; Gal.6:1,2; Mt.5:5; Luk.6:36; 1Pet.3:8; Kol.3:12; Ex.23:5]

Kernpunten bij de preek

- In de geboden maakt God bekend Wie Hij is. In het 6^e gebod: Hij is de God van het leven. De mens is kroon op Zijn schepping, geschapen naar Zijn beeld.
- Sinds de zondeval moet God het leven van onze naaste tegen ons in bescherming nemen.
- De wortel van alle haat en doodslag is uiteindelijk: (zondige) zelfhandhaving.
- Voor God is het haten van onze naaste al even erg als de doodslag zelf.
- Jezus heeft tussen moordenaars aan het kruis gehangen. De ene werd behouden, de andere niet. Wat maakt het verschil? Gods liefde is ontwapenend!
- Het 6^e gebod vraagt dat we sterven aan onszelf (onzelf verloochenen). Zo werkt de Heilige Geest van Jezus in ons. Sterven aan wraakzucht, irritatie, ergernis en ongeremde boosheid.
- Het 6^e gebod zegt niet dat je niet (rechtvaardig) boos mag zijn!
- Overwin het kwade door het goede.

Om verder over na te denken (en op te reageren: ajmensink@hervormdelburg.nl)

1. Hoe kun je de vrucht van de Heilige Geest (waarover antwoord 107 spreekt: geduld, vrede, zachtmoedigheid, barmhartigheid en vriendelijkheid) in je leven ontvangen?
2. Is het 6^e gebod ook van toepassing op abortus en euthanasie? Waarom wel/niet?
3. Is het bijbels om de doodstraf (weer) in te voeren?